

MILJÖ- OCH HÅLLBARHETSPLAN 2024

Visioner, mål och aktivitetsplan

Förvaltningshögskolans miljö- och hållbarhetsplan vägleder institutionens olika verksamheter vad gäller hållbarhet under arbetsåret. Planen utgör också underlag för de inrapporteringar som sker centralt till GU i samband med miljörevisionen.

Sedan verksamhetsåret 2014 är miljö- och hållbarhetsarbetet delegerat till prefekten på de olika institutionerna inom universitetet. Varje institution har att förhålla sig till GU:s styrdokument som nämns i avsnittet Bakgrund. På Förvaltningshögskolan utses en Miljö- och hållbarhetsansvarig som bereder ärenden och bistår prefekten i miljö- och hållbarhetsarbetet. Ansvarig för beredningen av föreliggande miljö- och hållbarhetsplan har varit Förvaltningshögskolans miljö- och hållbarhetsansvariga Johanna Selin.

Förvaltningshögskolans miljömål och aktivitetsplan antogs 2014 och har därefter uppdaterats årligen 2015 – 2024. Förvaltningshögskolans miljö- och hållbarhetsplan 2024 kopplas även till Förvaltningshögskolans verksamhetsstrategi 2021 – 2024 och Förvaltningshögskolans verksamhetsplan 2021 – 2024.

Aktiviteter och mål för Förvaltningshögskolans miljö- och hållbarhetsarbete har tagit avstamp i ett av de tre ställningstagande som Göteborgs Universitet har formulerat, nämligen *Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling: Göteborgs universitet ska stärka sin relevans som samhällsaktör och samarbetspartner för att göra avtryck på samhällsutvecklingen och bidra till de globala utvecklingsmålen*¹. Ambitionen med ställningstagandet återfinns i GU:s sex olika områden som är fastställda i GU:s gemensamma mål och strategier för 2021–2024². I föreliggande miljö- och hållbarhetsplan har detta dokument, med fokus på målområdena *Hållbar utveckling* och *Hållbart arbets- och studieliv*, och de mål som preciseras i GU:s gemensamma verksamhetsplan³ för samma tidsperiod, använts som utgångspunkt. Utöver dessa används GU:s miljöpolicy⁴ för utformningen och utvecklingen av mål för institutionens räkning.

¹ <https://medarbetarportalen.gu.se/organisation/vision-2021-2030/stallningstaganden/>

² https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1808/1808332_mal-och-strategier-goteborgs-universitet-2021-2024.pdf

³ https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1821/1821044_gu-overgripande-verksamhetsplan-2024---beslutad-2023-11-09.pdf

⁴ https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1807/1807871_miljopolicy.pdf

Mål och aktiviteter

De GU-gemensamma målen som tagits fasta på i Förvaltningshögskolans miljö- och hållbarhetsplan är följande:

Hållbar utveckling

- tydliggöra universitetets roll i arbetet för hållbar utveckling,
- stärka utvecklingen av hållbarhetsperspektiv i utbildningen och forskningen,
- initiera och förbättra samverkan med organisationer och andra aktörer i omvärlden, för att bidra till hållbar samhällsutveckling,
- minska den egna negativa miljöpåverkan genom att fortsätta utveckla ett långsiktigt systematiskt hållbarhetsarbete.

Hållbart arbets- och studieliv

- genomföra riktade insatser mot stressrelaterad ohälsa hos medarbetare och studenter samt utveckla ett proaktivt arbete med företags- och studenthälsa för att främja hälsa,
- stärka universitetets arbete med likabehandling vad gäller förmågan att förebygga och hantera trakasserier med särskilt fokus på sexuella trakasserier,
- tydliggöra det stöd som finns för medarbetare och studenter som utsatts för hat, hot och våld,
- analysera och stärka chefers förutsättningar för sitt uppdrag samt vidareutveckla universitetets utbud av former för intern kompetensutveckling av medarbetare, ledare och chefer.

Från GU:s miljöpolicy har i Förvaltningshögskolans miljö- och hållbarhetsplan särskilt tagit fasta på målen:

- Universitetet strävar efter att göra studenter och personal medvetna om miljö- och utvecklingsfrågor och genom forskning, utbildning och samverkan med omgivande samhälle stimulera till konkreta handlingar som främjar en hållbar utveckling.
- Miljöhänsyn vägs in i alla beslut. Såväl forskning och undervisning, som administration, förvaltning och tekniska funktioner präglas av miljömedvetenhet.

Till dessa har Förvaltningshögskolan relaterat institutionens tidigare formulerade mål och aktiviteter och således valt att organisera planen utifrån i huvudsak tre områden:

- Forskning
- Utbildning
- Samverkan

Utöver dessa har ytterligare områden tagits med i planen. Dessa är:

- Studentmedverkan
- Inköp och upphandling
- Kommunikation
- Personal och Arbetsplats

- Resor
- Återanvändning och avfall

Indelningen har valt för att kunna precisera mål och aktiviteter och på så sätt arbeta mer aktivt på institutionen.

Detta dokument har beretts inom Förvaltningshögskolans miljö- och hållbarhetsgrupp den 8 februari 2024. Miljö- och hållbarhetsgruppen består av samverkansansvarige Oskar Svärd, lektor Gary Kokk, doktorandrepresentant Alix Gabaude, studeranderepresentant Anush Manukvan, ekonom Magnus Wassenius, docent Ylva Norén Bretzer. Sammanställande för miljö- och hållbarhetsgruppen är Johanna Selin.

Förvaltningshögskolans Miljö- och hållbarhetsplan 2024 behandlades på institutionsrådet den 28 februari och fastställdes av prefekten 240325. Beslutat dokument anslås på institutionens hemsida och kommuniceras av Miljö- och hållbarhetsgruppens representanter till personal i sina respektive fora.

Föreliggande miljö- och hållbarhetsplan 2024 vid Förvaltningshögskolan är ett exempel på hur ett engagerat och starkt ledarskap finns på Förvaltningshögskolan idag – och att vi kommer att fortsätta på den inslagna vägen tillsammans med forskande och undervisande personal och övriga medarbetare.

Forskning

Förvaltningshögskolans mål

- Vårt mål är att förstärka Förvaltningshögskolans forskning med inriktning mot hållbarhet, samt bidra med ökad relevans och samhällsnytta i dessa avseenden.

Förvaltningshögskolans aktivitetsplan 2024

Prefekten verkar för:

- ✓ att publikationer som publiceras av Förvaltningshögskolan digitaliseras och görs tillgängliga digitalt.

Viceprefekten tillsammans med rådet för forskning och forskarutbildning ska uppmuntra:

- ✓ att forskare söker externa forskningsmedel inom området offentlig förvaltning och hållbarhet.
- ✓ att forskare utvecklar existerande och nya forskningssamarbeten med ledande forskargrupper inom hållbarhet, såväl inom Göteborgs universitet som nationellt och internationellt.
- ✓ att forskare ökar sitt internationella deltagande men överväger alternativet att delta digitalt när detta är möjligt.
- ✓ att medarbetarna utvecklar och deltar i nätverksbyggande kring hållbarhet inom offentlig förvaltning,
- ✓ att lärare ansvariga för kurser på forskarnivå uppmuntras att när relevant integrera teman om hållbarhet i dessa kurser.
- ✓ att forskningsresultat från Förvaltningshögskolan inom området hållbarhet synliggörs.

Utbildning

Förvaltningshögskolans mål

- Förvaltningshögskolan ska kvalitetssäkra integreringen av hållbar utveckling i utbildningen.
- Förvaltningshögskolan ska kvalitetssäkra arbetet med en god studiemiljö under utbildningen.

Förvaltningshögskolans aktivitetsplan 2024

Proprefekt med ansvar för utbildning på grund- och avancerad nivå ska (i samverkan med Miljö- och hållbarhetsgruppen) verka för:

- ✓ att främja kompetensutveckling bland medarbetarna inom hållbarhetsområdet
- ✓ att främja utbyte av erfarenheter mellan medarbetare inom hållbarhetsområdet
- ✓ att stärka arbetet med att integrera hållbar utveckling i kurser och utbildningsprogram genom att.
 - (1) Uppmärksamma och beakta hållbarhetsperspektivet när kurser och litteraturlistor revideras. (2) Följa upp och skapa överblick över det arbete som gjorts kring integrering av hållbarhet i undervisningen.
- ✓ att vår egen forskning med inriktning mot hållbarhetsutmaningar uppmärksammas i utbildningen när så är lämpligt, exempelvis genom en temaföreläsning eller som kurslitteratur.
- ✓ att arbetet med Sund student fortsätter att utvecklas, liksom arbetet med hållbara lärmiljöer.
- ✓ att arbetet med Språkstrimman fortsätter att utvecklas.
- ✓ att fortsätta ge en introduktionsföreläsning på temat hållbar utveckling på termin ett.

Miljö- och hållbarhetsgruppen ansvarar för:

- ✓ att Miljö- och hållbarhetsansvarig ska delta och informera om Göteborgs universitets och Förvaltningshögskolans arbete med hållbar utveckling när nya studenter introduceras på programmen.
- ✓ att stödja proprefekten i genomförandet av hållbarhetsintegreringen av Förvaltningshögskolans kurser och program, hållbarhetsmärkning, informera om verktygslådor, samt planering och genomförande av kompetensutveckling i hållbarhetsfrågor, till exempel genom samtal med kursansvariga om hur de arbetar med hållbarhetsperspektivet.

Samverkan

Förvaltningshögskolans samverkansvision inom hållbarhetsområdet

Förvaltningshögskolans ambition är att arbeta aktivt med att sprida kunskap om hur det framtida hållbara samhället kan byggas.

Förvaltningshögskolans mål

- Målsättningen är att kontakter med det omgivande samhället ska genomsyras av hållbar utveckling. Begreppet hållbar utveckling ska både föras ut genom uppdragsutbildningar och seminarier där det är relevant men vi ska också arbeta för att praktiska erfarenheter från våra samverkanskommuner ska förstärka utbildningen genom att praktiker från det omgivande samhället medverkar i undervisningen.

Förvaltningshögskolans aktivitetsplan 2024

Samverkansansvarig ska verka för:

- ✓ att hållbarhetsperspektivet tas upp i uppdragsutbildningar när det är relevant;
- ✓ att Förvaltningshögskolans egen forskning med inriktning mot hållbarhet uppmärksammas i uppdragsutbildningarna när det är relevant;
- ✓ att Förvaltningshögskolans dag regelbundet uppmärksammar hållbarhet utifrån minst ett av de tre perspektiven ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet;
- ✓ att av de seminarier som riktar sig till alumner och samarbetskommuner regelbundet behandlar hållbarhet;
- ✓ att i samband med uppdragsutbildningar inte använda engångsmuggar vid servering av kaffe.

Studentmedverkan

Förvaltningshögskolans vision

- Förvaltningshögskolans ambition är att synliggöra och kommunicera institutionens arbete med hållbarhet för studenterna. Studenter som vill utveckla sin kompetens inom hållbarhet ska ges verktyg för detta.

Förvaltningshögskolans mål för studentmedverkan

- Förvaltningshögskolans målsättning är att inkludera studenterna i institutionens hållbarhetsarbete och i arbetet med integrering av hållbarhet i utbildningen.

Förvaltningshögskolans aktivitetsplan 2024

Prefekten ansvarar för:

- ✓ att studentinitiativ inom hållbar utveckling stöds så långt det är rimligt inom verksamhetens mandat och uppdrag.
- ✓ att Förvaltningshögskolan tillämpar GU:s och Samhällsvetenskapliga fakultetens riktlinjer om likabehandling, miljö och klimat.⁵
- ✓ att arbetet med hållbarhetsintegrering sker i nära samarbete med studenterna, bland annat genom att en studeranderepresentant erbjuds att ingå i Miljö- och hållbarhetsgruppen.
- ✓ att Förvaltningshögskolans personal uppmuntras att delta vid evenemang på temat miljö och hållbarhet som arrangeras lokalt på olika fakulteter eller på GU centralt.

Förvaltningshögskolan uppmuntrar medarbetare att stödja studentinitiativ inom hållbar utveckling genom:

- ✓ att initiera samarbeten med olika aktörer för att stödja studenter som önskar få tips på relevanta uppsatsämnen inom området hållbar utveckling i offentlig sektor.
- ✓ att stödja studenter som önskar söka praktikplats inom verksamheter som aktivt arbetar med aspekter kopplade till hållbar utveckling, exempelvis miljöinnovationer, hållbar affärsutveckling, miljöledning, klimatrapporering, mänskliga rättigheter och liknande.
- ✓ att uppmuntra studenterna att samarbeta med och bygga vidare på de hållbarhetsgrupper som redan finns vid fakulteten.

⁵ <https://www.gu.se/samhallsvetenskap/om-oss/arbete-med-likabehandling-miljo-och-klimat>

Inköp och upphandling

Förvaltningshögskolans inköpsmål

- Förvaltningshögskolans mål är att skapa goda förutsättningar för hållbart beteende på arbetsplatsen, bland all personal.

Förvaltningshögskolans aktivitetsplan 2024

Ansvariga för avtal och inköp ska verka för:

- ✓ om de upphandlade leverantörerna inte lever upp till krav inom hållbarhetsområdet ska GU:s miljöchef samt upphandlingsenheten informeras om sådana brister.
- ✓ att om direktupphandling förekommer ska hållbarhetskraven beaktas vid varje enskilt inköp.
- ✓ att servera vegetarisk mat vid förtäring på institutionens bekostnad och anlita leverantörer som använder sig av hållbart producerade livsmedel.
- ✓ att allt kontorsmaterial - (papper, pennor, kuvert), kontorsmöbler, batterier osv som beställs till institutionen ska vara miljömärkt.
- ✓ att all utrustning (kopiator, skrivare, kaffeautomater) ska vara inhyrda av leverantörer som har miljödiplomering.
- ✓ att i normalfallet används kranvatten.
- ✓ att support och service ska kunna ges till teknik äldre än 3 år för att på så vis bidra till en mer hållbar användning av dessa resurser.
- ✓ att främja återanvändning genom att i första hand alltid återbruka möbler, material och andra resurser i stället för att köpa nytt.

Kommunikation/digitalisering

Förvaltningshögskolans vision

På institutionens hemsida ska det tydligt framgå att verksamheten genomsyras av hållbarhetsmål inom såväl forskning och utbildning som samverkan med det omgivande samhället.

Förvaltningshögskolans mål

- att synliggöra information om forskning, utbildning, nätverk och samverkan på institutionens hemsida.

Förvaltningshögskolans aktivitetsplan för kommunikation 2024

Förvaltningshögskolans webbredaktörer ansvarar för:

- ✓ att, utifrån institutionens miljö- och hållbarhetsansvarigas bevakning av institutionens forskning om hållbarhet, informera om denna forskning på institutionens hemsida.
- ✓ att det på institutionens webbplats finns information om Förvaltningshögskolans pågående hållbarhetsrelaterade forskningsprojekt samt länkar till Förvaltningshögskolans forskningssamarbeten på området;
- ✓ att information om vilken forskning som bedrivs inom hållbarhetsområdet vid institutionen sprids i institutionens nätverk och till samarbetspartners.

Personal och arbetsplats

Förvaltningshögskolans vision

Förvaltningshögskolan ska vara ett föredöme när det gäller hållbarhet.

Förvaltningshögskolans mål

- Förvaltningshögskolans mål är att vara en hållbar arbetsplats - i social, ekonomisk och ekologisk bemärkelse.

Förvaltningshögskolans aktivitetsplan 2024

- ✓ Nyanställda medarbetare på Förvaltningshögskolan ska informeras om den aktuella miljö- och hållbarhetsplanen och göras delaktiga i institutionens hållbarhetsambition.
- ✓ Förvaltningshögskolans verksamhet ska karaktäriseras av en god ekonomisk hushållning.
- ✓ Förvaltningshögskolan tillämpar GU:s och Samhällsvetenskapliga fakultetens riktlinjer om likabehandling, miljö och klimat.⁶
- ✓ Förvaltningshögskolan arbetar för att utveckla samarbetet med företags- och studenthälsan för att främja hälsa.
- ✓ Förvaltningshögskolans sociala hållbarhet karaktäriseras av:
 - en god balans mellan män och kvinnor bland personalen.
 - en lönesättning som baseras på en likvärdig och rättvis lönesättning.
 - lika karriärmöjligheter oavsett kön, etnicitet eller annan diskrimineringsgrund.
 - lika karriärbefrämjande insatser oavsett kön, etnicitet eller annan diskrimineringsgrund.
 - diskriminering får ej förekomma inom verksamheten. Uppfattad sådan bör snarast tas upp med Förvaltningshögskolans prefekt.
- ✓ Förvaltningshögskolans ekologiska balans förutsätter:
 - goda lokalmässiga förutsättningar att utföra sitt arbete.
 - arbetsplatsens lokaler kännetecknas av en hälsosam luft, arbetsmiljö med mera. Uppdagas sådana brister ska de skyndsamt kommuniceras till prefekten.
 - Personal inom Förvaltningshögskolans verksamhetsstöd ges möjlighet att arbeta på distans motsvarande 40% av deras omfattning av tjänst. Distansarbete kan minska antalet resor till och från arbetsplatsen.
 - god hantering och sortering av avfall.

⁶ <https://www.gu.se/samhallsvetenskap/om-oss/arbete-med-likabehandling-miljo-och-klimat>

Prefekten ska verka för:

- att minska energianvändningen i verksamhetens lokaler.
- att spara energi genom att uppmuntra medarbetare att släcka ljuset och stänga av datorer när man lämnar sitt arbetsrum eller andra lokaler.
- ändamålsenlig användning av undervisningslokaler
- ✓ Medarbetarna uppmuntras att utnyttja sin friskvårdstimma och använda friskvårdsbidraget för att främja den egna hälsan.
- ✓ Medarbetarna uppmuntras att delta i gemensamma friskvårdsaktiviteter.

Rese – och mötespolicy

Göteborgs universitets mål

- Göteborgs Universitetet ska minska utsläppen av koldioxid från tjänsteresor med 25 procent under 2019 – 2023
- Göteborgs Universitetet ska minska utsläppen av koldioxid från tjänsteresor med 50 procent under 2019 – 2030.⁷

Förvaltningshögskolans rese- och mötespolicy

Tjänsteresor och möten är en del av universitetets verksamhet och ett viktigt medel för att inleda och upprätthålla kontakter med omvärlden, nå ut med forskningsresultat och upprätta samarbeten. Resorna kräver resurser i form av tid och pengar. De kan också ha en negativ inverkan på miljö och klimat. Resepolicyn gäller alla resor som görs på Göteborgs universitets bekostnad och omfattar både anställda och icke-anställda. Resebeställare och medarbetare ansvarar för att följa policyn och cheferna ansvarar för att följa upp efterlevnaden. Policyn följs upp i medarbetarsamtal.

Digitala möten kan vara ett alternativ till fysiska möten. Det är verksamhetens behov som avgör hur mötet ska genomföras. Att ersätta ett fysiskt möte med ett digitalt är det mest miljöeffektiva valet. Det är också kostnads- och tidseffektivt. Du som anordnar möte, konferens eller utbildning med deltagare på en annan ort/arbetsplats, bör överväga om mötet underlättas om möjlighet för hybrid videokoppling kan tillhandahållas. Planera möten utifrån tillresande deltagare, med hänsyn till avreseort, plats för mötet samt mötestiden, för att tillgodose resenärernas perspektiv.

Syftet med en rese- och miljöpolicy är att det ska vara enkelt för resenären att fatta beslut om hur tjänsteresor och möten ska genomföras (*lätt att göra rätt*). Resor ska genomföras säkert, kostnadseffektivt och med största möjliga hänsyn till arbetsmiljö, miljö och balansen mellan arbetsliv och privatliv. Innan en tjänsteresa bokas ska det övervägas om resan kan ersättas av ett digitalt möte, eller ej.

⁷ <https://www.gu.se/nyheter/ny-koldioxidbudget-ska-minska-klimatpaverkan>

Prefekten ansvarar för:

- ✓ att flygresor vid Förvaltningshögskolan när det är möjligt ersätts av andra mer hållbara färd sätt.
- ✓ att främja resfria möten och konferenser, även internationellt, bland egen personal samt samarbetspartners.
- ✓ att längre resor med tåg kan bokas i första klass (och vid behov i sovvagn eller med hotellövernattning).
- ✓ att flygresor under 100 mil endast får beställas efter samråd med prefekten.
- ✓ att Förvaltningshögskolans personal i genomsnitt genomför högst en t/r flygresor per anställd och år, och att personalen i genomsnitt genomför högst två flyg-resor under en tvåårsperiod.
- ✓ att Förvaltningshögskolans inköpsansvarig tillhandahåller Västtrafikkort för korta tjänsteresor.
- ✓ att Förvaltningshögskolan aktivt medverkar i Samhällsvetenskapliga fakulteten färdplan för att uppnå klimatneutralitet inom fakultetens verksamhetsområden senast 2045.
- ✓ att Förvaltningshögskolan aktivt deltar i det fakultetsgemensamma arbetet under 2024 för reducerade klimatutsläpp i arbetet med CO2-budgeten
- ✓ att personer som deltar i arbetet med CO2-budgeten ges möjligheter till kompetensutveckling.

Förvaltningshögskolans personal ska uppmuntras:

- ✓ att i första hand välja andra färd sätt än flyg när resor genomförs i tjänsten.
- ✓ att välja klimatvänliga anslutningsresor till flygplats, exempelvis tåg Göteborg– Köpenhamns flygplats, om avståndet är under 100 mil.
- ✓ att i samband med att vi tar emot inbjudna gäster boka biljett till flygbuss alternativt spårvagnsbiljett för att undvika taxiresor om det är möjligt.
- ✓ att överväga om möten med deltagare som bor på annan ort kan hållas digitalt.
- ✓ att främja miljöanpassat resande bland inresande och utresande till Förvaltningshögskolan.

Återanvändning och avfall

Förvaltningshögskolans mål

- När tjänsten Tage för möbler och inredning är i bruk använda den i första hand vid inköp av detta.

Prefekten ska verka för:

- ✓ att hållbarhetsaspekter beaktas i bygg- och renoveringsprojekt.

Miljö- och hållbarhetsansvarig ska säkerställa:

- ✓ att den totala mängden avfall minimeras.
- ✓ att sopkärlen för återvinning har tillräcklig kapacitet;
- ✓ att olika material sorteras rätt – även gem och plast som ansluter till papper

Referenser

Förvaltningshögskolans verksamhetsplan 2021 – 2024

Förvaltningshögskolans verksamhetsstrategi 2021 – 2024

<https://medarbetarportalen.gu.se/organisation/vision-2021-2030/stallningstaganden/>

https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1809/1809063_vision-2030-go--teborgs-universitet.pdf

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/globala-mal-for-hallbar-utveckling>

https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1807/1807871_miljopolicy.pdf

https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1821/1821044_gu-overgripande-verksamhetsplan-2024---beslutad-2023-11-09.pdf

https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1808/1808332_mal-och-strategier-goteborgs-universitet-2021-2024.pdf

<https://www.gu.se/nyheter/ny-koldioxidbudget-ska-minska-klimatpaverkan>

<https://www.gu.se/samhallsvetenskap/om-oss/arbete-med-likabehandling-miljo-och-klimat>